

EUROOPPA-NEUVOSTO

**Bryssel, 8. maaliskuuta 2011
(OR. en)**

**EUCO 2/1/11
REV 1**

**CO EUR 2
CONCL 1**

SAATE

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: **EUROOPPA-NEUVOSTO
4. HELMIKUUTA 2011**

PÄÄTELMÄT

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena 4. helmikuuta kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät.

1. Niiden välittömien toimien lisäksi, joita talous- ja finanssikriisistä johtuvien kiireellisimpien haasteiden käsitteleminen edellyttää, on tärkeää jatkaa vankan perustan muodostamista kestäväälle ja työpaikkoja luovalle kasvulle. Tämä on viime kesäkuussa hyväksytyn, työllisyyttä ja kasvua koskevan Eurooppa 2020 -strategian tarkoitus. Eurooppa-neuvosto tarkasteli tänään kahta alaa, energiaa ja innovointia, jotka ovat keskeisiä Euroopan tulevan kasvun ja vaurauden kannalta. Se sopi useista ensisijaisista toimista, joiden täytäntöönpano edistää osaltaan merkittävästi kasvua ja työpaikkojen luomista sekä Euroopan kilpailukyvyn parantamista.

I ENERGIA

2. Turvallinen, varma, kestävä ja kohtuuhintainen energia, joka edistää Euroopan kilpailukykyä, on edelleen yksi EU:n painopisteistä. EU:n tason toimilla voidaan ja täytyykin luoda lisäarvoa tuolle tavoitteelle. Vuosien mittaan on tehty paljon työtä EU:n energiapolitiikan keskeisillä osa-aloilla. On muun muassa asetettu energiaan ja ilmastonmuutokseen liittyviä kunnianhimoisia tavoitteita ja hyväksytty näitä tavoitteita edistävää kattavaa lainsäädäntöä. Eurooppa-neuvoston tämänpäiväisessä kokouksessa korostettiin EU:n sitoutuneen näihin tavoitteisiin ja annettiin jäljempänä esitetyt toimintaa koskevat päätelmät.
3. EU:hun tarvitaan täysin toimivat, yhteenliitetyt ja yhdenmetyt **energian sisämarkkinat**. Jäsenvaltioiden on sen vuoksi pantava nopeasti ja täysimääräisesti täytäntöön energian sisämarkkinoita koskeva lainsäädäntö sovittuja määräaikoja täysin noudattaen. Neuvostoa ja Euroopan parlamenttia pyydetään työskentelemään niin, että komission ehdotus energiamarkkinoiden eheyttä ja läpinäkyvyyttä koskevaksi asetukseksi hyväksytään ripeästi.

4. Energian sisämarkkinat olisi toteutettava vuoteen 2014 mennessä, jolloin kaasua ja sähköä voitaisiin siirtää vapaasti EU:n sisällä. Tämä edellyttää erityisesti sitä, että kansalliset sääntelyviranomaiset ja siirtoverkonhaltijat tehostavat yhteistyössä energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston kanssa toimiaan, jotka koskevat markkinoiden yhteenkytkemistä ja ohjeistusta sekä kaikissa eurooppalaisissa verkoissa sovellettavia verkkosääntöjä. Jäsenvaltioita pyydetään yhdessä Euroopan standardintielinten ja teollisuuden kanssa nopeuttamaan työtä tavoitteena vahvistaa tekniset standardit sähköajoneuvojen latausjärjestelmille vuoden 2011 puoliväliin mennessä sekä älykkäille verkoille ja mittareille vuoden 2012 loppuun mennessä. Komissio esittää säännöllisesti kertomuksia energian sisämarkkinoiden toiminnasta kiinnittäen erityistä huomiota kuluttajiin, **haavoittuvimmat mukaan lukien**, 3. joulukuuta 2010 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti.
5. Tarvitaan huomattavia toimia Euroopan energiainfrastruktuurin nykyaikaistamiseksi ja laajentamiseksi sekä verkkojen liittämiseksi yhteen yli rajojen energiainfrastruktuuria koskevassa komission tiedonannossa esitettyjen painopisteiden mukaisesti. Tällä on ratkaiseva merkitys sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioiden välinen solidaarisuus toimii käytännössä, että vaihtoehtoiset toimitus- ja kauttakuljetusreitit ja energialähteet saadaan toteutettua ja että uusiutuvat energialähteet kehittyvät ja kilpailevat perinteisten lähteiden rinnalla. On tärkeää järjeistää ja parantaa uuden infrastruktuurin rakentamista koskevia lupamenettelyjä, kuitenkin siten, että samalla otetaan huomioon kansalliset toimivaltuudet ja menettelyt. Eurooppa-neuvosto odottaa kiinnostuneena komission tulevaa ehdotusta aiheesta. Jäsenvaltioissa toteutetut eri aloitteet markkinoiden ja verkkojen yhdistämiseksi alueellisella tasolla samoin kuin komission tiedonannossa esitetyt aloitteet auttavat osaltaan tavoitteen saavuttamisessa ja ovat tukemisen arvoiset. Vuoden 2015 jälkeen mikään EU:n jäsenvaltio ei saisi olla eristyksissä Euroopan kaasu- ja sähköverkoista eikä minkään EU:n jäsenvaltion energiavarmuus saisi vaarantua asianmukaisten yhteenliittäntöjen puuttumisen vuoksi.

6. Markkinoiden on kannettava suurin osuus infrastruktuuriin suunnattavien investointien aiheuttamista huomattavista rahoituskustannuksista kattamalla kustannukset tariffien avulla. On ensiarvoisen tärkeää edistää investoinneille otollisia sääntelypuitteita. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä tariffien vahvistamiseen avoimella ja syrjimättömällä tavalla rahoitustarpeita vastaavalle tasolle samoin kuin asianmukaiseen kustannusten jakoon rajat ylittävien investointien osalta kilpailua ja kilpailukykyä tehostaen ja ottaen huomioon kuluttajiin kohdistuvat vaikutukset. Joihinkin hankkeisiin, jotka ovat perusteltuja energian toimitusvarmuuden ja solidaarisuuden näkökulmasta mutta joille ei onnistuta hankkimaan riittävästi markkinapohjaista rahoitusta, voidaan kuitenkin tarvita jonkin verran julkista rahoitusta yksityisen lisärahoituksen saamiseksi. Tällaiset hankkeet olisi valittava selkeiden ja avointen kriteerien pohjalta. Komissiota pyydetään kesäkuuhun 2011 mennessä raportoimaan neuvostolle todennäköisesti tarvittavien investointien määristä, rahoitustarpeiden ratkaisemista koskevista ehdotuksista sekä siitä, miten infrastruktuuri-investointien mahdollisiin esteisiin voitaisiin puuttua.
7. Jotta parannettaisiin EU:n toimitusvarmuutta, olisi arvioitava sen potentiaali perinteisten ja muiden kuin perinteisten (liuskekaasu ja öljyliuske) fossiilisten polttoainevarantojen kestävään tuotantoon ja käyttöön.
8. **Energiatehokkuuteen** suunnattavat investoinnit parantavat kilpailukykyä ja tukevat energian toimitusvarmuutta ja energiansaannin kestävyyttä kohtuuhintaan. Energiatehokkuuden osalta on saavutettava vuodelle 2020 asetettu 20 prosentin tavoite, josta sovittiin kesäkuun 2010 Eurooppa-neuvostossa, mutta joka ei tämänhetkisen edistymisen perusteella näytä toteutuvan. Määrätietoiset toimet ovat tarpeen, jotta voidaan hyödyntää merkittävät mahdollisuudet päästä suurempaan energiansäästöön rakennusten, liikenteen sekä tuotteiden ja prosessien osalta. Kaikkien jäsenvaltioiden olisi 1. tammikuuta 2012 alkaen sisällytettävä asianmukaisia julkisia rakennuksia ja palveluja koskeviin julkisiin hankintoihin EU:n yleistavoitetta vastaavat energiatehokkuusstandardit. Neuvostoa pyydetään tarkastelemaan nopeassa aikataulussa tulevaa komission ehdotusta uudeksi energiatehokkuussuunnitelmaksi, jossa esitetään yksityiskohtaisemmin joukko toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä koko energiantoimitusketjua varten. Neuvosto tarkastelee vuoteen 2013 mennessä uudelleen EU:n energiatehokkuustavoitteen toteuttamista ja harkitsee tarvittaessa lisätoimenpiteitä.

9. Komissiota pyydetään tiivistämään **uusiutuvia energialähteitä** koskevan direktiivin täytäntöönpanoa koskevaa työskentelyään jäsenvaltioiden kanssa erityisesti yhdenmukaisten kansallisten tukijärjestelyjen ja yhteistyömekanismien osalta.
10. EU ja sen jäsenvaltiot edistävät investointeja **uusiutuviin energialähteisiin sekä turvallisiin ja kestäviin vähähiilisiin teknologioihin** ja kohdistavat huomionsa Euroopan strategisessa energiateknologiasuunnitelmassa asetettujen, teknologiaa koskevien ensisijaisten tavoitteiden toteuttamiseen. Komissiota pyydetään esittämään älykkäitä verkkoja, puhtaiden ajoneuvojen kehittämiseen liittyvät verkot mukaan luettuina, energian varastointia, kestäviä biopolttoaineita ja kaupunkien energiansäästöratkaisuja koskevia uusia aloitteita.
11. EU:n ja jäsenvaltioiden toimet on sovitettava paremmin yhteen, jotta voidaan varmistaa yhtenäisyys ja johdonmukaisuus EU:n **ulkosuhteissa** keskeisiin tuottaja-, kauttakuljetus- ja kuluttajamaihin. Komissiota pyydetään toimittamaan kesäkuuhun 2011 mennessä tiedonanto toimitusvarmuudesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä tarkoituksena lisätä EU:n energia-alan ulkoisen toiminnan yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta. Jäsenvaltioita pyydetään ilmoittamaan 1. tammikuuta 2012 alkaen komissiolle kaikki uudet ja jo voimassa olevat kahdenväliset energiasopimuksensa kolmansien maiden kanssa. Komissio saattaa nämä tiedot kaikkien muiden jäsenvaltioiden saataville asianmukaisessa muodossa ottaen huomioon tarpeen suojata kaupallisesti arkaluonteiset tiedot. Korkeaa edustajaa pyydetään ottamaan energiavarmuusulottuvuus täysin huomioon työssään. Energiavarmuus olisi huomioitava täysin myös Euroopan naapuruuspolitiikassa.

12. EU:n olisi tehtävä perussopimusten mukaisesti aloitteita asiaankuuluvilla kansainvälisillä foorumeilla ja kehitettävä keskeisten toimijoiden kanssa strategisia käytäviä koskevia keskinäisesti hyödyttäviä energiakumppanuuksia, jotka kattavat laajan joukon yhteistä etua koskeviin asioihin liittyviä kysymyksiä, sääntelynäkökohdat mukaan luettuina. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi energiavarmuus, turvalliset ja kestävät vähähiiliset teknologiat, energiatehokkuus, investointiedellytykset ja mahdollisimman korkeiden ydinturvallisuusstandardien ylläpitäminen ja edistäminen. EU:n olisi kannustettava naapurimaita ottamaan käyttöön EU:n asiaankuuluvat energian sisämarkkinoiden säännöt erityisesti laajentamalla ja syventämällä energiayhteisösopimusta ja edistämällä alueellisia yhteistyöaloitteita. Energia 2020 -strategian yhteydessä sen olisi myös kehitettävä tarvittaessa toimenpiteitä EU:n energiantuottajien tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi suhteessa Euroopan talousalueen ulkopuolisiin tuottajiin. Euroopan on monipuolistettava toimitusreittejään ja -lähteitään. Komissiota pyydetäänkin jatkamaan pyrkimyksiään helpottaa suurten maakaasumäärien kuljetukseen tarkoitettujen strategisten käytävien, kuten Southern Corridor -käytävän, kehittämistä.
13. Olisi edistettävä mahdollisimman pian työtä luotettavan, avoimen ja sääntöihin perustuvan kumppanuuden kehittämiseksi Venäjän kanssa energia-alan yhteistä etua koskevalla osa-alueilla ja osana kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen jälkeistä prosessia koskevia neuvotteluja, ottaen huomioon modernisointikumppanuuteen ja energiavuoropuheluun liittyvät meneillään olevat toimet.
14. EU tekee yhteistyötä kolmansien maiden kanssa energian hintojen epävakauden torjumiseksi ja edistää näitä toimia G20-ryhmässä.

15. Eurooppa-neuvosto odottaa kiinnostuneena **vuoteen 2050 ulottuvan vähähiilisen strategian** laatimista, joka tarjoaa puitteet pidemmän aikavälin toimille energia-alalla ja muilla asiaan liittyvillä aloilla. EU:n tavoite, josta lokakuussa 2009 sovittiin, vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80–95 prosentilla vuoden 1990 tasoista vuoteen 2050 mennessä osana vähennyksiä, joita IPCC:n mukaan edellytetään teollisuusmailta ryhmänä, vaatii energijärjestelmien perusteellista uudistamista, jonka tulee alkaa nyt. Vuoteen 2050 asetetun tavoitteen saavuttamista silmällä pitäen olisi kiinnitettävä asianmukaista huomiota välivaiheiden vahvistamiseen. Eurooppa-neuvosto tarkastelee saavutuksia säännöllisesti.

II INNOVOINTI

16. Investoiminen koulutukseen, tutkimukseen, teknologiaan ja innovointiin on keskeinen kasvun aikaansaaja, ja innovatiiviset ideat, jotka voidaan muuttaa uusiksi markkinakelpoisiksi tuotteiksi ja palveluiksi, auttavat luomaan kasvua ja laadukkaita työpaikkoja. Eurooppa-neuvosto kehotti noudattamaan strategista ja yhdenmukaista lähestymistapaa innovoinnin vauhdittamiseksi ja Euroopan aineettoman pääoman täysimääräiseksi hyödyntämiseksi kansalaisten, yritysten, etenkin pk-yritysten, ja tutkijoiden hyväksi. Se seuraa edistymistä Eurooppa 2020 -strategian jatkotoimien puitteissa.
17. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto pani merkille komission nykyisessä innovaatiotulostaulussa esiintyvät trendit ja kehityksen. Se pyysi komissiota kehittämään pikaisesti yhden yhdenmukaisen indikaattorin, jotta innovoinnin edistymistä voitaisiin seurata paremmin. Se seuraa tätä asiaa koskevaa kehitystä.

18. Innovointi auttaa ratkaisemaan tärkeimpiä **yhteiskunnallisia haasteitamme**. Euroopan asiantuntemus ja resurssit on otettava käyttöön johdonmukaisella tavalla, ja synergioita EU:n ja jäsenvaltioiden välillä on edistettävä sen varmistamiseksi, että yhteiskunnallisesti hyödylliset innovaatiot pääsevät markkinoille nopeammin. Yhteistä ohjelmasuunnittelua olisi kehitettävä. Aktiivisena ja terveenä ikääntymistä koskevan pilotti-innovaatiokumppanuuden käynnistäminen on tärkeä askel tässä yhteydessä. Neuvoston on tarpeen seurata asiaa säännöllisesti pitkän aikavälin tavoitteiden sekä vuosittain vahvistettavien konkreettisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Neuvosto tekee tarvittavat poliittiset päätökset tulevista innovaatiokumppanuuksista ennen niiden käynnistämistä.
19. Eurooppa tarvitsee yhtenäisen tutkimusalueen lahjakkaiden henkilöiden ja investointien houkuttelemiseksi. Jäljellä oleviin puutteisiin on näin ollen tartuttava pikaisesti ja **eurooppalainen tutkimusalue** toteutettava vuoteen 2014 mennessä, jotta luotaisiin aidot sisämarkkinat osaamiselle, tutkimukselle ja innovoinnille. Erityisesti olisi pyrittävä parantamaan tutkijoiden liikkumista ja uranäkymiä, jatko-opiskelijoiden liikkumista sekä Euroopan houkuttelevuutta ulkomaalaisten tutkijoiden kannalta. Lisäksi olisi parannettava julkisesti rahoitettuja t&k-toimia koskevaa tiedotusta ottaen samalla kuitenkin huomioon teollis- ja tekijänoikeudet ja laadittava EU-rahoitteisista t&k-toimista luettelo, joka linkitettäisiin vastaavanlaisiin luetteloihin kansallisella tasolla rahoitetuista t&k-ohjelmista.

20. Olisi edistettävä yksityisiä investointeja innovatiivisiin tuotteisiin ja palveluihin erityisesti parantamalla **toimintaedellytyksiä**. Tässä yhteydessä komissiota pyydetään
- tekemään ehdotuksia standardointimenettelyjen nopeuttamiseksi, yksinkertaistamiseksi ja nykyaikaistamiseksi erityisesti siksi, että teollisuuden kehittämät standardit voitaisiin tietyin edellytyksin muuttaa eurooppalaisiksi standardeiksi;
 - antamaan ohjeistusta julkisia hankintoja koskevien direktiivien soveltamisesta; yleisemmin tarkasteltuna julkiset hankinnat olisi valjastettava luomaan suurempaa kysyntää innovatiivisille tuotteille ja palveluille;
 - toteuttamaan väliarviointi asiaankuuluvista valtiontukipuitteista vuoden 2011 aikana;
 - tarkastelemaan mahdollisuuksia luoda teollis- ja tekijänoikeuksien arvon lisäämiseksi Euroopan tason väline, jolla erityisesti helpotettaisiin pk-yritysten pääsyä osaamismarkkinoille, ja raporttoimaan siitä neuvostolle vuoden 2011 loppuun mennessä.
21. Komissiota pyydetään edistymään ripeästi digitaalisen talouden keskeisillä alueilla, jotta voidaan varmistaa digitaalisten sisämarkkinoiden luominen vuoteen 2015 mennessä, mukaan lukien luovuuden edistäminen ja suoja, sähköisen kaupankäynnin kehittäminen ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen saatavuus.
22. Olisi pyrittävä kaikin tavoin poistamaan jäljellä olevat oikeudelliset ja hallinnolliset esteet riskipääoman rajat ylittävältä liikkumiselta. Komissiota pyydetään tekemään vuoden 2011 loppuun mennessä ehdotuksia, jotka koskevat
- EU:n laajuisen riskipääomajärjestelmän luomista Euroopan investointirahaston ja muiden asiaankuuluvien rahoituslaitosten esimerkin mukaisesti ja yhteistyössä kansallisten toimijoiden kanssa;
 - riskinjakorahoitusvälineen kasvattamista;
 - sen arvioimista, miten voidaan parhaiten vastata nopeakasvuisten innovatiivisten yritysten tarpeisiin markkinalähtöiseltä pohjalta. Komissiota pyydetään tässä yhteydessä myös tarkastelemaan mahdollisuutta luoda pienyritysten innovaatiotutkimusjärjestelmä.

23. Jäsenvaltioiden olisi annettava julkisen talouden vakauttamisessa etusija **kestävää kasvua edistävälle menoille** esimerkiksi tutkimuksen ja innovoinnin, koulutuksen ja energian aloilla.
24. Näihin pyrkimyksiin olisi yhdistettävä selkeitä uudistustoimia, joilla pyritään edistämään jäsenvaltioiden tutkimus- ja innovointijärjestelmien vaikuttavuutta. Kansallisella tasolla jäsenvaltiot palauttavat mieleen oman halukkuutensa osoittaa vähintään 50 prosenttia päästökauppajärjestelmän tuloista ilmastoaiheisiin toimiin, muun muassa innovatiivisiin hankkeisiin. Niiden olisi myös tehostettava nykyisistä rakennerahastoista tutkimus- ja innovointihankkeisiin myönnettävien varojen käyttöä.
25. Jotta parhaiden tutkijoiden ja innovatiivisimpien yritysten olisi helpompi ottaa käyttöön tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja innovoinnin edistämiseen tarkoitettuja EU:n välineitä, on ratkaisevan tärkeää, että niitä yksinkertaistetaan erityisesti sopimalla asiaankuuluvien laitosten välisestä uudesta tasapainosta luottamuksen ja valvonnan sekä riskien ottamisen ja riskien välttämisen välillä. Komissiota pyydetään tekemään ehdotuksia vuoden loppuun mennessä sen varmistamiseksi, että kaikki tutkimuksen ja innovoinnin rahoitusvälineet ovat yhteisen strategiakehyksen puitteissa yhteentoimivia. Olisi tarkasteltava sellaisten rahoitusmekanismien kehittämistä, joilla voidaan riittävästi rahoittaa tutkimusta ja innovointia merkittävästi aikaansaavia keskeisiä eurooppalaisia hankkeita. Julkisten menojen vaikuttavuuden parantaminen kansallisella ja EU:n tasolla on tärkeämpää kuin koskaan aiemmin. Tässä yhteydessä varainhoitoasetuksen yksinkertaistaminen olisi hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä, jotta voidaan varmistaa tehokkaat toteutusmekanismit EU:n politiikoille.

III TALOUDEN TILANNE

26. Eurooppa-neuvosto tarkasteli talouden tilannetta ja totesi, että yleiset talousnäkymät ovat paranemassa, vaikkakin merkittäviä haasteita on edelleen olemassa. Se sopi maaliskuun Eurooppa-neuvoston kokoukseen saakka toteuttavista toimista.
27. Eurooppa-neuvosto kehotti neuvostoa pääsemään maaliskuussa yleisnäkemykseen talouden ohjausjärjestelmää koskevista komission lainsäädäntöehdotuksista varmistaen talouden ohjaustyöryhmän suositusten täyden täytäntöönpanon, jotta Euroopan parlamentin kanssa päästäisiin lopulliseen yhteisymmärrykseen kesäkuun loppuun mennessä. Tämä mahdollistaa vakaus- ja kasvusopimuksen lujittamisen ja uuden makrotaloudellisen kehyksen täytäntöönpanon.
28. Se kehotti Euroopan pankkiviranomaista ja muita asiaankuuluvia viranomaisia toteuttamaan kunnianhimoisia stressitestejä samoin kuin jäsenvaltioita varmistamaan, että EU:n valtiotukisääntöjen mukaiset konkreettiset suunnitelmat ovat käytössä sellaisia pankkeja varten, jotka osoittavat stressitesteissä haavoittuvuuksia.
29. Maaliskuun Eurooppa-neuvosto määrittää talouspolitiikan EU-ohjausjakson puitteissa ja komission esittämän vuotuisen kasvuselvityksen pohjalta painopisteet rakenneuudistuksille ja julkisen talouden vakauttamiselle vakaus- ja lähentymisohjelmien seuraavaa kierrosta varten sekä EU:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla sisämarkkinat mukaan lukien. Jäsenvaltioita pyydetään esittämään huhtikuussa tältä pohjalta ja Eurooppa 2020 -strategian yhdenmukaisia suuntaviivoja noudattaen kansalliset uudistusohjelmansa sekä vakaus- tai lähentymisohjelmansa.

30. Maaliskuun Eurooppa-neuvosto hyväksyy myös lopullisen päätöksen perussopimuksen vähäisestä muutoksesta Euroopan vakausmekanismin perustamiseksi.
31. Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille liitteenä olevan euroalueen valtion- tai hallitusten päämiesten ja EU:n instituutioiden julkilausuman.

IV ULKOSUHTEET

32. Eurooppa-neuvosto antoi julkilausuman Egyptistä ja lähialueesta (liite II).
33. Eurooppa-neuvosto painotti Välimeren alueen tapahtumien johdosta olevan entistä tärkeämpää noudattaa aiempia rauhansopimuksia ja saavuttaa nopeasti edistymistä Lähi-idän rauhanprosessissa. Se totesi odottavansa, että Lähi-idän kvartettiryhmän Münchenissä 5. helmikuuta 2011 pidettävässä kokouksessa prosessia saadaan vietyä merkittävästi eteenpäin.
34. Eurooppa-neuvosto hyväksyi ulkoasiainneuvoston 31. tammikuuta antamat päätelmät Valko-Venäjästä ja myös päätöksen rajoittavien toimenpiteiden asettamisesta. Euroopan unioni toisti voimakkaan sitoumuksensa vahvistaa tukeaan Valko-Venäjän kansalaisyhteiskunnalle. Euroopan unioni on edelleen sitoutunut noudattamaan kriittistä lähentymispolitiikkaansa, myös vuoropuhelun ja itäisen kumppanuuden kautta, edellyttäen että kunnioitetaan demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien periaatteita. Ulkoasiainneuvosto tarkastelee säännöllisesti Valko-Venäjän tilannetta ja on tarvittaessa valmis harkitsemaan uusia kohdennettuja toimenpiteitä kaikilla alueilla.

**EUROALUEEN VALTION- TAI HALLITUSTEN PÄÄMIESTEN
JA EU:N TOIMIELINTEN JULKILAUSUMA**

Joulukuussa 2010 antamansa julkilausuman pohjalta ja toistaen olevansa valmiita tekemään kaikki tarvittava koko euroalueen vakauden turvaamiseksi euroalueen valtion- tai hallitusten päämiehet ja EU:n toimielimet tarkastelivat, miten rahoitusvakauden säilyttämiseen ja sen varmistamiseen, että euroalue nousee kriisistä aikaisempaa vahvempana, tarkoitetun kattavan strategian täytäntöönpanossa on edistytty.

Strategia käsittää talouden ohjausjärjestelmää koskevan lainsäädäntökokonaisuuden, stressitestit ja rahoitusjärjestelmän korjaamisen sekä talouspolitiikan EU-ohjausjakson täytäntöönpanon. Lisäksi he sopivat seuraavista toimista osana maaliskuussa viimeisteltävää kokonaispakettia:

- Kreikkaa ja Irlantia koskevien olemassa olevien ohjelmien jatkuva menestyksellinen täytäntöönpano.
- Komissio arvioi yhteistyössä Euroopan keskuspankin kanssa euroalueen jäsenvaltioissa saavutettua edistymistä rahoitusasemien ja kasvunäkymien lujittamiseksi toteutettujen toimenpiteiden täytäntöönpanon osalta.
- Euroryhmän konkreettiset ehdotukset Euroopan rahoitusvakausvälineen vahvistamiseksi, jotta varmistetaan riittävän tuen antamisen edellyttämä tehokkuus.
- Euroopan vakausmekanismin (EVM) toiminnallisten pääpiirteiden viimeistely euroryhmän puheenjohtajan johdolla joulukuussa hyväksytyn valtuutuksen mukaisesti.

Uuden talouden ohjausjärjestelmän pohjalta valtion- tai hallitusten päämiehet toteuttavat lisätoimia, joilla voitaisiin toteuttaa uudenlaatuista talouspolitiikan koordinoitua euroalueella kilpailukykyyn parantamiseksi, millä edistetään syvempää lähentymistä vaarantamatta sisämarkkinoita. Euroalueen ulkopuolisia jäseniä pyydetään osallistumaan koordinointiin. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja kuulee euroalueen jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiehiä ja antaa asiasta selvityksen perussopimuksen mukaisia konkreettisia etenemistapoja esittäen. Tätä varten hän toimii tiiviisti yhteistyössä komission puheenjohtajan kanssa. Hän varmistaa, että asianomaisten, euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiehet ovat asianmukaisesti osallisina prosessissa.

JULKILAUSUMA EGYPTISTÄ JA LÄHIALUEESTA

Eurooppa-neuvosto seuraa hyvin huolestuneena Egyptin huononevaa tilannetta. Se tuomitsi erittäin jyrkästi väkivallan ja ne, jotka sitä käyttävät ja siihen kannustavat. Se painotti, että kaikilla kansalaisilla on oikeus osoittaa mieltään vapaasti ja rauhanomaisesti lainvalvontaviranomaisten asianmukaisessa suojelussa. Mitkään pyrkimykset rajoittaa vapaata tiedonkulkua, mukaan lukien toimittajiin ja ihmisoikeuspuolustajiin kohdistuva ahdistelu ja pelottelu, eivät ole hyväksyttävissä.

Eurooppa-neuvosto kehotti Egyptin viranomaisia vastaamaan Egyptin kansan pyrkimyksiin poliittisin uudistuksin eikä tukahduttamistoimin. Kaikkien osapuolten olisi osoitettava malttia ja vältettävä uusia väkivaltaisuuksia sekä aloitettava lainmukainen siirtyminen laajapohjaiseen hallitukseen. Eurooppa-neuvosto painotti, että tämän siirtymäprosessin täytyy alkaa nyt. EU:n ja Egyptin suhteiden perustana tulee olla assosiaatiosopimuksessa vahvistetut periaatteet ja tehdyt sitoumukset.

Eurooppa-neuvosto tervehti rauhanomaista ja arvokasta tapaa, jolla Tunisian ja Egyptin kansat ovat ilmaisseet legitiimit, demokraattiset, taloudelliset ja sosiaaliset pyrkimyksensä, jotka vastaavat niitä arvoja, joita Euroopan unioni edistää omalla alueellaan ja kaikkialla maailmassa. Eurooppa-neuvosto korosti, että kansalaisten demokraattisiin pyrkimyksiin olisi vastattava vuoropuhelulla ja poliittisella uudistuksella, jossa kunnioitetaan täysin ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, samoin kuin vapailla ja rehellisillä vaaleilla. Se kehotti kaikkia osapuolia aloittamaan merkityksellisen vuoropuhelun asian hyväksi.

Euroopan unioni on päättänyt antaa täyden tukensa siirtymäprosesseille, joilla edistetään demokraattista hallintotapaa, moniarvoisuutta, parempia mahdollisuuksia taloudelliseen vaurauteen ja sosiaaliseen osallisuuteen sekä alueellisen vakauden lujittumista. Eurooppa-neuvosto on sitoutunut uuteen kumppanuuteen, joka merkitsee tehokkaampaa tukea tulevaisuudessa niille maille, jotka toteuttavat poliittisia ja taloudellisia uudistuksia, myös Euroopan naapuruuspolitiikan ja Välimeren unionin avulla.

Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto

- pyysi korkeaa edustajaa välittämään Eurooppa-neuvoston viestin tulevalla vierailullaan Tunisiaan ja Egyptiin,
- pyysi korkeaa edustajaa laatimaan tämän kumppanuuden puitteissa toimenpidekokonaisuuden Euroopan unionin tuen antamiseksi siirtymä- ja muutosprosesseille (demokraattisten instituutioiden vahvistaminen, demokraattisen hallintotavan ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistäminen sekä avustaminen vapaiden ja rehellisten vaalien valmistelemissä ja järjestämisessä) sekä yhdistämään Euroopan naapuruuspolitiikan ja Välimeren unionin läheisemmin näihin tavoitteisiin,
- pyysi korkeaa edustajaa ja komissiota mukauttamaan ripeästi Euroopan unionin välineitä, asettamaan käyttöön humanitaarista apua ja ehdottamaan toimenpiteitä ja hankkeita, joilla edistetään yhteistyötä, vaihtoa ja investointeja alueella taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi, mihin kuuluu myös Tunisialle myönnettävä edistynyt asema.
